

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Dalfsen
Postbus 35
7720 AA Dalfsen

Dalfsen, 23 november 2018

Betreft: Advies Beleidsnota Armoede en Schulden 2019-2022

Geacht College,

De Participatieraad heeft het concept van de beleidsnota Armoede en Schulden 2019-2022 ontvangen. Voorafgaand is er contact geweest tussen de beleidsmedewerker en de Participatieraad. De gesprekken tussen de Participatieraad en de beleidsmedewerker en de uitgebrachte kernnota met advies van de Participatieraad vormden de aanleiding tot het versturen van uitnodigingen aan burgers in armoede en of schulden om met hen in gesprek te gaan.

De Participatieraad dankt de gemeente Dalfsen voor het mogelijk maken van deze gesprekken. Daarnaast heeft de Participatieraad ook gesprekken gevoerd met vrijwilligers van de voedselbank, speelgoedbank, deelpakkettenuitgifte, medewerkers van de gemeente (coördinator schuldhulpverlening, loopbaanbegeleiders en de consulent werk en inkomen), werkgevers die werkervaringsplaatsen hebben en statushouders. Tot slot zijn er huiskamergesprekken gevoerd in de kernen van de gemeente met burgers uit die kernen.

Het doel van de Participatieraad is om inzicht te krijgen in de ervaringen van de burgers met de gemeente:

- Zijn de burgers tevreden over de hulp die ze van de gemeente ontvangen, over de benadering door de medewerkers van de gemeente,
- Hoelang zitten ze in deze situatie, had de situatie voorkomen kunnen worden,
- Zijn er kinderen bij betrokken, maken ze gebruik van een budgetregeling,
- Weten ze welke regelingen er zijn,
- Wat doen de mensen zelf om uit de situatie te komen,
- Houden ze een huishoudboekje bij,
- Zijn de werkgevers tevreden over het contact met de gemeente als het gaat om het aanbod aan burgers die werkervaring kunnen/moeten opdoen.

Naast de gesprekken met de burgers heeft de Participatieraad het concept voor de beleidsnota "Armoede en Schulden" uitgebreid besproken.

De Participatieraad heeft naar aanleiding van de beleidsnota de volgende opmerkingen.

In de beleidsnota ontbreekt een concrete aanpak:

- Van de problematiek rondom armoede en schulden,
- Van de zelfredzaamheid en bestaanszekerheid,
- Voor maatwerk,
- Voor inkoopbeleid collectieve ziektekostenverzekering en schuldhulpverlening.

Inventarisatie van de individuele gesprekken met burgers in armoede:

Er zijn meer dan 35 reacties binnen gekomen. De gesprekken hebben in overleg en op verzoek van de burgers thuis plaatsgevonden.

De mensen die we gesproken hebben, blijken achteraf een goede doorsnede te vormen:

- Leeftijd variërend van 21 - 89 jaar; merendeel tussen 40 en 70 jaar.
- In een kwart van de gevallen zijn kinderen betrokken.
- Meer dan de helft is alleenstaand (inclusief gescheiden of weduwe/weduwenaar).
- Statushouders, burgers met een niet-westerse achtergrond die al langer in Nederland verblijven, burgers met een beperking en burgers uit de agrarische sector.
- Het merendeel van de burgers, veelal ook alleenstaanden woont in een eengezinswoning.
- Een kwart van de burgers heeft schulden of schulden gehad (al of niet met schuldsanering). Daarnaast geeft een aantal aan dat ze iedere maand te kort komen.

De adviezen van de Participatieraad n.a.v. de beleidsnota en de gesprekken zijn:

-Communicatie

Praat met de cliënten/burgers en luister goed naar hun verhaal.

Zorg voor een menselijke benadering zodat ze het gevoel krijgen ook echt gehoord te worden. Gebruik eenvoudige Jip en Janneke taal voor de brieven, gemeentelijke website en informatie. Er is een aantal laaggeletterden onder de mensen die in armoede leven.

Maak op de gemeentelijke website bijvoorbeeld stripverhalen of pictogrammen voor deze groep. Maak de gemeentelijke website overzichtelijker voor burgers met een hulpvraag.

Zet meer en sneller in op taalcurssussen voor autochtonen en statushouders. Maak het infopunt duidelijk benaderbaar en zorg dat de burgers met vragen adequaat geholpen kunnen worden. Sommige burgers hebben (net iets) meer nodig dan een verwijzing:

Ze willen gehoord worden.

Investeer stevig in communicatieve (gesprek)vaardigheden van consultants die de gesprekspartner zijn van deze groep burgers

-Maatwerk

Durf het beleid te veranderen naar maatwerk op elk gebied, zoals re-integratie, WMO, schuldhulp etc. Regel huisbezoeken/keukentafelgesprekken als burgers aangeven de regie over hun leven niet meer aan te kunnen.

Wees coulanter naar de burgers toe. Kijk wat er mogelijk is als burgers net boven de inkomensnorm zitten. Hoe gaat de gemeente om met burgers die meer uren willen gaan werken en daardoor per saldo minder aan toeslagen ontvangen en zo minder netto te besteden hebben. Soms moet men dan ook alsnog de gemeentelijke belastingen moeten betalen. Geef de consultants de ruimte en het mandaat om maatwerk (te kunnen) leveren.

-Kind regelingen

Geef burgers de mogelijkheid om bij meer verschillende winkels hun aankopen voor de kinderen te kunnen doen. Niet alleen bij de lokale wat duurere winkels.

Op basis van ontvangen signalen zou de regeling tussentijds kunnen worden aangepast/verbeterd. Zoek contact met Saam Welzijn/Kulturhuizen om hun activiteiten ook betaalbaar te laten zijn voor de laagste inkomens, met name voor de kinderactiviteiten, zodat zij hier ook aan kunnen deelnemen.

Faciliteer initiatieven in ruimte voor huiswerkbegeleiding.

-Preventie en vroeg-signalering

Investeer concreet in preventie en in schuldhulpverlening.

Uit onderzoek is gebleken dat schulden lijden tot veel stress.

Langdurige stress leidt tot een achteruitgang van het IQ (Zie lezing van mevr. Jungmann in de Raadszaal op 6 -11-2018)

De lezing sluit aan bij de ervaringen die wij tijdens de gesprekken hebben opgedaan.

Wees alert op de signalen vanuit de gemeenschap als het gaat om ZZP-ers en burgers uit de agrarische sector. Neem contact op met de banken over richtlijnen voor rood staan.

Laat u informeren door bijvoorbeeld (organisaties van) erf-betreders.

Stel verenigingen en organisaties op de hoogte van de regelingen.

Stimuleer/zorg dat mensen een huishoudboekje gaan bijhouden om inzicht en overzicht te krijgen. Daarnaast kan dit wat rust geven.

Wees proactief in oplossingen zodat burgers niet in de langdurige schulden komen.

Geef aandacht aan de doorstroming binnen de sociale huursector, om te hoge vaste lasten te voorkomen.

Probeer niet uitkeringsgerechtigden (nuggers) tijdig op te sporen en te begeleiden nog voordat ze in armoede vervallen.

Maak *Preventie en vroeg-signalering: "vindplaatsen" van armoede* (pagina 9, 4.3 beleidsnota) concreet.

-Minder regelgeving

Maak de regels eenduidiger. Laat burgers met een initiatief starten en rem het niet bij voorbaat af. Geef burgers die als ervaringsdeskundige advies geven een kleine vergoeding i.p.v. een extern bureau in te schakelen.

Wijs de mensen op de regelingen waar ze gebruik van kunnen maken d.m.v. gerichte bezoeken aan de doelgroepen.

-Ten slotte

- Betrek ook de eerder uitgebrachte adviezen bij de totstandkoming van de definitieve beleidsnota "Armoede en Schulden 2019-2022".
- Voorzieningswijzer: is een goed instrument, maar zou aangepast moeten worden zodat deze in de praktijk hanteerbaar is.
- Schuldhulpverlening: Kan deze regeling niet beter in eigen beheer worden genomen? Dit i.v.m. de hoge tarieven die berekend mogen worden.
- Ziektekostenverzekering: Advies is om een vergelijkend onderzoek te doen, daar de gesloten overeenkomst met Zilveren Kruis niet echt voordelig is.

De Participatieraad hoopt de genoemde punten terug te zien in de definitieve beleidsnota Armoede en Schulden 2019-2022.

Met vriendelijke groet,

Xanter Wilhelm, voorzitter
Participatieraad Dalfsen